

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи
Алла МОСКАЛЕНКО

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ДВС.2.04.)

Педагогіка середньої школи

для студентів

галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
спеціальність	014 Середня освіта
предметна спеціальність	014.04 Середня освіта (математика)
освітній рівень	другий (магістр)
освітньо-наукова програма	Математика
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: лектор - *Наталія ГОЛОВКО* доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент,

Пролонговано: на 2022/2022 н. р. М. Сергієнко (підпис) Алла Москаленко (ПІБ) «31» 08 2022 (дата)

на 20__/20__ н. р. (_____) (ПІБ) «__» __ 20__ (дата)

КИЇВ – 2021

Розробник **Наталія ГОЛОВКО** доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент.

Завідувачка кафедри педагогіки
факультету психології

 Алла МАРУШКЕВИЧ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від « 31 » 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії Дмитро КОРОЛЬОВ
(підпис)

« 31 » 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії
механіко-математичного факультету Андрій ОЛІЙНИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 31 » серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – надання студентам систематизованих знань, розкриття закономірностей освітнього процесу у закладах середньої освіти, ознайомлення студентів із законами та закономірностями процесів навчання та виховання, формування потреби професійно-педагогічного розвитку, розвиток педагогічного мислення та сприяння професійному самовизначенню.

1. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) успішне опанування курсом «Філософія», «Вступ до університетських студій», «Психології»;
- 2) розуміння сутності основних регуляторів діяльності і поведінки в групі і можливостей їх використання в роботі з академічною групою;
- 3) володіти елементарними навичками формування самостійних висновків щодо освітніх процесів у світі та в Україні, застосовувати на практиці знання, отримані в процесі навчання.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна знайомить із актуальними проблемами навчання та виховання особистості, перспективами розвитку цих процесів. Значна увага приділяється конкретизації змісту освіти, новітнім освітнім технологіям, питанням школознавства, управлінню закладом середньої освіти, а також розв'язуванню педагогічних задач, підготовці мультимедійних презентацій, написанню есе на педагогічну тематику, розвитку педагогічної майстерності, стилям та методам спілкування педагога з вихованцями.

4. Завдання (навчальні цілі): навчальні цілі курсу полягають у формуванні в майбутніх вчителів знань про місце і роль педагогічних чинників в індивідуальному та суспільному житті; допомога студентам засвоїти сутність педагогіки середньої школи як галузі науки і соціальної практики, її суспільне значення; формуванні у бакалаврів вміння правильно осмислювати педагогічні факти дійсності, що відбуваються у їх життєдіяльності; визначенні кола знань та навичок, необхідних для успішної діяльності в майбутньому у професійно-визначальних ситуаціях.

Це спрямовано на формування програмних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність учитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузях, відмінних від математики (ЗК-1);
- Здатність використовувати у професійній діяльності знання і наукові методи пізнання з галузей математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук (ЗК-2);
- Здатність вирішувати проблеми у професійній діяльності на основі абстрактного мислення, критичного мислення, аналізу, синтезу та прогнозу (ЗК-3);
- Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел (ЗК-4);
- Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (ЗК-5);
- Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни, творчого самовираження (ЗК-7);
- Здатність спілкуватися усно і письмово та забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою (ЗК-8);
- Здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи з мети і ситуації спілкування (ЗК-10);

Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (ЗК-12);

Здатність обґрунтовано, відповідально і ефективно приймати рішення у професійній діяльності в нових, нестандартних та невизначених умовах з урахуванням соціальних та етичних цінностей і правових норм та мотивування людей до досягнення спільної мети (ЗК-13);

Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати й враховувати соціокультурні розбіжності у професійній діяльності, проявляти толерантність до різних культур (ЗК-14);

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

Знання на рівні новітніх досягнень, необхідні для викладацької та інноваційної діяльності у сфері математики та її практичних застосувань (ФК-1);

Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні математичних проблем (ФК-2);

Спроможність розробляти математичну модель ситуації з реального світу та переносити математичні знання у нематематичні контексти (ФК-4);

Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців (ФК-5);

Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері математики та педагогіки (ФК-7);

Здатність організувати процес навчання математики та математичним дисциплінам на засадах педагогіки партнерства та студентоцентризму (ФК-14).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати методи дослідження педагогічних явищ і фактів.	лекція	опитування виконання практичних завдань, презентація	25%
1.2	Знати сутність науково-педагогічних досліджень, етапи, науковий апарат.	лекція		
1.3	Знати сутність, своєрідність навчально-виховного процесу у середній школі.	лекція практичні заняття		
1.4	Знати суперечності, психічні функції, особливості розвитку дитини.	лекція практичні заняття		
1.5	Знати сучасні інтерактивні методи навчання	практичні заняття		
2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації	практичні заняття	опитування виконання практичних завдань, презентація, КР	40%
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу уроків, виховних заходів	практичні заняття,		
2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	лекція,		

2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання і учіння	<i>педагогічна ситуація</i>		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	<i>практичні заняття</i>		
2.6	Визначати навчальну мету, відбору, структурування змісту уроків	<i>практичні завдання, педагогічні ситуації</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	<i>підготовка презентацій, доповідей</i>	<i>оцінювання виступів, презентацій</i>	20%
3.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань.</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.3	Здатність будувати міжособистісні стосунки, працювати в команді	<i>обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач.</i>	<i>задача</i>	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	<i>обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, кр (тести)</i>	<i>виконання практичних завдань</i>	
4.1	Здатність бути критичним і самокритичним.	<i>Обговорення педагогічних ситуацій</i>	<i>Експертне оцінювання, аналіз результатів діяльності</i>	15%
4.2	Здатність працювати автономно, рухаючись до самовдосконалення, саморозвиватися і самовдосконалюватися під час створення і реалізації навчальних проектів	<i>Підготовка доповідей</i>	<i>Оцінювання виступів, презентацій</i>	
4.3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Лекції, підготовка презентацій, доповіді</i>	<i>Оцінювання виступів, презентацій, іспит</i>	
	Усього			100

ПРН-У-10 Вміти проектувати і створювати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учасників освітнього процесу.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН-У-11. Володіти сучасними методами і технологіями навчання математики					+	+	+	+							+	+	+	+	+	
ПРН-У-17 Уміти проектувати та реалізувати освітній процес в закладах освіти, розглядаючи його як комплексний процес навчання, дослідження та виховання учасників освітнього процесу.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН-У-18. Уміти формувати ціннісний аспект математичного знання, проводити популяризацію наукових досліджень, розробляти і впроваджувати різні форми та прийоми виховання позитивного ставлення до математики, її прикладних застосувань, мотивації здобувачів освіти до засвоєння її основ та методів																		+	+	+
ПРН-У-20. Мати здатність до постійного навчання і самоудосконалення	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

	<i>ЗМІ</i>	
	<i>Min. – 18балів</i>	<i>Max. – 60балів</i>
Тест, опитування, презентація, дискурс: РН 1.1 –1.5; РН 3.1. – 3.5	6	10
Оцінка і аналіз результатів навчальної і самостійної діяльності РН 4.1 – 4.5	3	5
Виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач: РН 2.1 – 2.6	3	5
Контрольні роботи: РН 1.1. – 1.6.	6	10
залік РН 1.1. –1.5; РН 2.1 – 2.6; 3.1 – 3.5; 4.1 – 4.3.	Мін – 36 бали, мах – 40 балів	

) усною відповіддю студента на семінарському занятті вважається доповідь (повне і концептуальне розкриття окремого запитання семінару), доповнення, анонсована дискусія, аргументована точка зору, відповідь на проблемні запитання.

Критерії оцінювання:

1. Тест, опитування, презентація, дискурс: РН 1.1 –1.5; РН 3.1. – 3.5

10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, надає рішення педагогічної задачі використовуючи обов'язкову та додаткову літературу, матеріали лекцій (рівень знань-трансформацій);

9-8 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу; матеріали лекцій, допускаються несуттєві неточності (рівень знань-умінь);

7-6 балів – студент загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, лекційні матеріали, не має достатньо переконливих аргументів, щоб обґрунтувати рішення, має у відповіді суттєві неточності (рівень знань-репродукцій);

1-5 бали – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, має суттєві помилки у відповіді, без використання матеріалів лекцій, основної і додаткової літератури.

2. Виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач: РН 2.1 – 2.6, оцінка і аналіз результатів навчальної і самостійної діяльності РН 4.1 – 4.3

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність проведеного дослідження;

4 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеної роботи; допускаються несуттєві неточності;

3 бали – загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань і самостійності, не спирається на необхідну навчальну літературу, демонструє посередню творчу активність у виконанні завдань; робота містить суттєві неточності;

2-1 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань; демонструє несамостійність у виконанні завдань.

3. Контрольна робота

Контрольна робота складається із 20 тестових запитань, які мають 3 варіанти відповідей. За кожну правильну відповідь студенту нараховується 0,5 бали.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач. Контрольна робота виконується і оцінюється після завершення тем (теми 1 – 6) і включає в себе запитання з усього навчального курсу. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 100.

Критично-розрахунковий мінімум балів за навчання становить **20** балів, рекомендований мінімум, розрахований з урахуванням специфіки дисципліни становить **35** балів. Студенти, які протягом навчання набрали сумарно меншу кількість балів ніж рекомендований мінімум **35** балів для підвищення балів отримують можливість написати додаткову контрольну роботу та доскласти домашні завдання. Студенти, які набрали впродовж навчання та за рахунок додаткових етапів оцінювання сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – **20** балів, до складання заліку не допускаються.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі форм контролю здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (2018), <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>.

7.3. Шкала відповідності оцінок

60 – 100	Зараховано / Passed
1 – 59	Не зараховано / Fail

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			консультації
		Лекції	Практичні заняття	Само- стійна робота	
Частина 1. Педагогіка середньої освіти					
1.	ТЕМА 1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет педагогіки та її завдання. Функції педагогіки. Основні категорії педагогіки		2	10	
2	ТЕМА 2. Дидактика, процес навчання. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Урок та його структура.	2	2	10	
3	Тема 3. Контроль та оцінювання. Диференційоване навчання в школі. Навчання обдарованих дітей. Відставання учнів у навчанні.	2	2	10	
4	ТЕМА 4. Система організації виховної у закладі середньої освіти	2	2	12	
5	ТЕМА 5. Школознавство. Управління закладом середньої освіти.	2	2	10	
6	Тема 6. Сучасний вчитель, його педагогічна діяльність і професійне зростання	2	2	12	
	підсумкова контрольна робота	2			
	ВСЬОГО	12	12	64	2

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі: Лекцій – **12 год.** (в тому числі КР – 2 год.)
Семінари – **12 год.** Консультації – 2 год. Самостійна робота – **64 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Руссол : Львів : “Новий Світ2000”, 2020. 567.
2. Головка Н. І. Технології інтерактивного навчання. Курс лекцій. Київ: ЦП «Компринт», 2020. 130 с.
3. Закон України «Про освіту» // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39).
4. Левківський М. В. Історія педагогіки. підручник / М. В. Левківський, Д. І. Пашенко. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
5. Марушкевич А. А., Спіцин Є. С. Педагогіка. Навч. Посібник. Київ: ВПЦ КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. 383 с.
6. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В. Педагогіка (в структурно-логічних схемах та таблицях): навчальний посібник. Київ: ТОВ «Центр поліграфії «КОМПРИНТ», 2020. с. 167.
7. Нова Українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.
8. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Введено в дію наказом ректора № 716-32 від 31 серпня 2018 року) [Електронний ресурс]: – шлях доступу.– <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>.

Додаткові:

9. Концепція впровадження дистанційного навчання в освітній процес КНУ імені Тараса Шевченка, затверджена Вченою радою КНУ імені Тараса Шевченка 30 червня 2020 року (Протокол №12). Режим доступу: <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>
10. Історія зарубіжної педагогіки: конспект лекцій / Упорядники: Л.В. Маляр, М.І. Кухта. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 64 с.
11. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
12. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
13. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 390 с.
14. Ткачук Г. *Школознавство. Школознавство*/текст Галина Ткачук, ілюстрації Юлія Тверітіна Київ: Портал, 2020. 56 с.

10. Додаткові ресурси:

Приклади модульної і підсумкової контрольних робіт, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні задачі, питання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладача golovkonata@ukr.net